

KONYA’NIN KONAKLAMA SEKTÖRÜ ARZ YAPISI VE GELİŞİMİ

KONYA'S ACCOMODATION SECTOR SUPPLY STRUCTURE AND DEVELOPMENT

Öğr. Gör. Dr. Fatih VAROL

Selçuk Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Konya / TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0002-0258-5220

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Konya'nın mevcut konaklama arz imkânlarının geçmiş yıllardan günümüze kadar nasıl bir gelişim gösterdiğini incelemek ve gelecekteki planlamalara katkıda bulunabilmektir. Konya turizm çeşitliliği açısından oldukça zengin bir şehirdir. Bu sebeple şehri ziyarete gelen turist sayısı her geçen yıl artmaktadır. Bu kapsamda çalışmada özellikle Konya'nın 2010 yılı sonrası turizm verileri incelenmiştir. Konya'ya ait turizm istatistiklerinden yola çıkarak, başta kenti ziyaret eden turist rakamları ile turizm tesis kapasitelerinin ve olanaklarının uygunluğu karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın sonuçları Konya'nın konaklama sektörü arzı açısından oldukça yeterli bir altyapıya sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle 3, 4, 5 yıldızlı otel ve yatak kapasitesinin yoğunlukta olduğu görülmektedir. Ayrıca çalışmanın sonuçları, gelen turistlerin Konya'da yeteri kadar konaklamadıklarını göstermektedir. Bu sebeple çalışmanın sonuç kısmında Konya'ya gelen turistlerin daha fazla konaklama yapmaları ve konaklama sektörünün geleceği açısından bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konya, Konaklama Sektörü, Turizm, Arz

ABSTRACT

The aim of this study is to examine how the current accommodation supply facilities of Konya have evolved from past to present and to contribute to future plannings. Konya is a rich city in terms of tourism diversity. For this reason, the number of tourists visiting the city is increasing every year. In this context, the tourism data of Konya in post-2010 were examined. Based on the tourism statistics of Konya, the numbers of tourists visiting the city and tourism facilities and the availability of capacity facilities were compared.

The results of the study show that Konya has a sufficient infrastructure for accommodation sector supply. Especially 3, 4, 5 star hotel and bed capacity is seen in the density. In addition, the results of the study showed that the incoming tourists did not stay in Konya for a long time. For this reason, in the final part of the study, some suggestions were made for tourists coming to Konya to make more accommodation and for the future of the accommodation sector.

Keywords: Konya, Accommodation Industry, Tourism, Supply

1. GİRİŞ

Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) turizmi; "Kişilerin ikamet ettiği yer dışındaki bir yere 24 saatten az ve bir yılı aşmamak üzere, boş zaman değerlendirme, iş veya diğer benzeri amaçlarla yaptıkları seyahat ve konaklama aktiviteleri" olarak tanımlamaktadır (Uçar vd., 2010: 1; <http://rekreasyon.org>). Bir başka tanıma göre turizm; bireylerin sürekli ikamet ettikleri, çalıştıkları ve her zamanki olağan ihtiyaçlarını karşıladıkları yerlerin dışına yaptıkları seyahatleri ve buradaki genellikle turizm işletmelerinin ürettiği mal ve hizmetleri satın alarak, geçici konaklamalarından doğan olaylar ve ilişkiler bütünüdür (Olalı, 1981: 25; Kozak vd., 2014: 3).

Tüm dünyada yaşanan siyasi belirsizlikler, ekonomik sıkıntılar ve güvenlikle ilgili endişeler bölgeler bazında kısa süreli düşüslere neden olsa da büyük resme bakıldığında, tüm dünyada seyahat

rakamlarının bugüne kadar giderek artan bir seyir izlediği görülmekte ve bundan sonrası için de aynı şekilde devam etmesi beklenmektedir. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün açıkladığı verilere göre dünya genelinde seyahat eden kişi sayısı 2017 yılında %7'lik artışla 1,322 milyon seviyesine ulaşmıştır. 2030 yılında dünyada seyahat eden toplam kişi sayısının 1,8 milyar kişiye ulaşması beklenmektedir (<http://media.unwto.org>).

2017 yılı ise Türkiye turizm sektörü için bir toparlanma yılı olmuştur. 2017 yılında Türkiye'ye gelen turist sayısında %27,8'lik bir artış yaşanmış ve toplamda yaklaşık 32.5 milyon yabancı ziyaretçi gelmiştir. Rusya Federasyonu'ndan Türkiye'ye yeniden turist akışının başlaması ziyaretçi sayısındaki artışın en önemli nedeni olurken, Almanya'dan gelen ziyaretçi sayıları artış göstermiş olsa da henüz istenilen oranlara ulaşamamıştır (TUOFED, 2018: 16). Konya açısından turist rakamlarına bakıldığında ise 2017 yılında bir önceki yılın verilerine göre %16'lık bir artışla 2,614,604 turist ziyaret etmiştir.

Konaklama işletmeleri, turizm ve seyahat endüstrisinin bir alt sistemi olan ağırlama endüstrisine bağlı, turizm faaliyetine katılan turistlerin temel ihtiyaçları olan konaklama, yeme-içme, dinlenme, eğlenme ve diğer ihtiyaçlarını karşılayan işletmelerdir (Akıncı, 2010: 14). Tarihte hanlar ve kervansaraylarda başlayan konaklama işletmeciliği, hızla değişen ve gelişen teknolojik ve ekonomik koşulların etkisiyle günümüz insanının değişen ve artan ihtiyaç ve beklentilerini karşılamak amacıyla çeşitli konseptlerde hizmet sunmaya devam etmektedir. Turizm kavramı içinde yer alan yer değiştirme; turistlerin ihtiyaçlarını karşılamak ve onları memnun etmek için; başta konaklama olmak üzere diğer hizmetlere olan talep düzeyini de etkilemektedir (Okuyucu ve Akgiş, 2016: 250).

Küreselleşme sürecinde artan rekabetin etkisiyle, konaklama işletmeleri hizmet anlayışlarını daha da geliştirmektedir. Konaklama işletmeleri, temel hizmetleri olan konaklama, yeme-içme, eğlenme ve dinlenme hizmetlerinin yanında teknolojik ekipmanlarla birlikte, sağlık, bakım, konferans ve iş merkezlerini, golf ve futbol turizmi gibi faaliyetlerini de bünyelerine katarak sundukları ürünleri çeşitlendirmekte ve farklı turist gruplarının ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışmaktadır (Akıncı, 2010: 12).

Bu çalışma, Konya'nın son yıllarda turizm sektöründeki gelişmelere bağlı olarak konaklama arz yapısında meydana gelen değişimlere odaklanmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın 2 temel sorusu bulunmaktadır:

1. Turizm sektöründe son yıllarda yaşanan gelişmelerin, Konya'daki konaklama tesis yapılanmasına etkileri nelerdir?
2. 2011-2018 yılları arasında Konya'daki konaklama sektöründe meydana gelen değişim ve gelişmeler, turist ihtiyaçları bakımından yeterli midir?

2. YÖNTEM

Çalışmada ağırlıklı olarak nicel yöntem kullanılmıştır. İkincil veri grubunda yer alan ve çeşitli resmi kurumların yayınlamış oldukları istatistiksel rakamlardan yararlanılmıştır. TÜİK, Kültür ve Turizm Bakanlığı, DÖSİM, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Konya Valiliği gibi resmi kurumların yayınlamış oldukları turizm verileri çalışmanın temel veri grubunu teşkil etmektedir. Ayrıca internet ortamında ulaşım sağlanamaması nedeni ile Konya'da faaliyet gösteren "turizm işletme belgeli oteller" ve "Mahalli İdarelerce Belgelendirilmiş Konaklama Tesisleri" ile ilgili istatistiksel verilere, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü yetkilileri ile yapılan görüşmeler sonucunda doküman olarak ulaşılmıştır. Özellikle konaklama tesislerine ait veriler incelenirken, henüz faaliyete geçmemiş olmaları nedeniyle turizm yatırım belgeli tesisler çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Çalışmada ayrıca Konya'ya ait ziyaretçi sayıları, turizm gelirleri, konaklama tesislerinin sınıfları ile ilgili verilere de yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar konaklama sektörü arzı bakımından ilişkilendirilmiş ve yorumlanmıştır.

3. KONYA ZİYARETÇİ VERİLERİ VE TURİZM GELİRLERİ

Konya, sahip olduğu 40838 kilometrekare toprak ile Türkiye'nin yüz ölçümü bakımından en büyük ilidir. 31 ilçeden oluşan Konya, 2017 yılı sonu verilerine göre 2.180.149 kişilik nüfusuyla Türkiye'nin en kalabalık 7. Şehridir (Tablo 1, TÜİK, 2018). 1830'da kurulan Konya Belediyesi 1987'de çıkarılan

3399 sayılı yasa gereğince "Büyükşehir" statüsüne kavuşmuş olup 1989'dan beri belediye hizmetleri bu statüye göre yürütülmektedir. 2014'te 6360 sayılı kanun ile büyükşehir belediyesinin sınırları il mülki sınırları olmuştur (<http://konya.com.tr>).

Tablo 1. Türkiye İl Nüfus Sıralaması

Sırası	İlin Adı	Nüfusu	Sırası	İlin Adı	Nüfusu
1.	İstanbul	15 029 231	6.	Adana	2 216 475
2.	Ankara	5 445 026	7.	Konya	2 180 149
3.	İzmir	4 279 677	8.	Gaziantep	2 005 515
4.	Bursa	2 936 803	9.	Şanlıurfa	1 985 753
5.	Antalya	2 364 396	10.	Kocaeli	1 883 270

Kaynak: TÜİK, 2018

Özellikle Mevlana Müzesi'ne gelen turist sayısı dikkati çeken Konya'nın ziyaretçi rakamları başta Mevlana Müzesi olmak üzere, şehrin diğer müzelerini ziyaret eden turistlerden yola çıkarak hesaplanmaktadır.

Tablo 2. Konya'ya Gelen Turist Sayıları ve Turizm Gelirleri (2010-2018 Kasım)

YILLAR	YERLİ	YABANCI	TOPLAM	GELİR (Bin TL)
2010	1.100.206	291.157	1.803.375	2.099.827
2011	1.373.973	279.374	1.926.015	3.438.099
2012	---	---	1.811.335	3.509.413
2013	---	---	2.313.293	3.917.341
2014	---	---	2.298.027	5.224.175
2015	---	---	2.711.192	297.210
2016	---	---	2.254.689	211.315
2017	---	---	2.614.634	340.434
2018 (Kasım)	---	---	2.745.163	242.541

Kaynak: Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2018

2010 yılında Konya'yı ziyaret eden turist sayısı 1.803.375 iken bu rakam 2013 yılı sonu itibari ile 2 milyonlu rakamlara ulaşmıştır. 2013-2016 yılları arasında Türkiye'de yaşanan terör olaylarının ve uluslararası politik krizlerin turizm sektörüne olumsuz yansması ülke genelinde hissedilmekle birlikte, bu durum 2014 ve 2016 yıllarında Konya'yı ziyaret eden turist rakamlarında yaşanan düşüşle göze çarpmaktadır. 2016 yılında ziyaretçi sayısı bir önceki yıla nazaran yaklaşık olarak % 17'lik bir azalma ile birlikte 2.254.689 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemden sonra iç turizmde yaşanan hareketlenme ile birlikte 2017 yılında 2.614.634 olarak gerçekleşen ziyaretçi sayısının, 2018 yılı sonunda 3 milyona ulaşması hedeflenmektedir.

Konya'yı ziyaret eden turistleri yerli-yabancı olarak incelediğimizde, büyük bir çoğunluğun yerli turistlerden oluştuğu, yabancı turistlerin ise daha az sayıda olduğu göze çarpmaktadır. 2012 yılında müzekart uygulamasına geçildiğinden, şehri ziyaret eden yerli-yabancı turist ayrımı tam olarak yapılamamaktadır. Konya'nın turizm gelirlerine bakıldığında ise 2010 yılından itibaren istikrarlı olarak artış gözlenmektedir. 2010 yılında 2.099.827.000 TL olan turizm geliri 2014 yılı sonu itibari ile 5.224.175.000 TL'ye ulaşmıştır. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü yetkilileri ile yapılan görüşme sonucunda, 2014 yılından sonra müzekart uygulamasına bağlı olarak müze ziyaretlerinde gelirlerin

müzekart başvurusunun yapıldığı şehirlere kaydedildiği bilgisine ulaşılmıştır. Bu nedenle 2015 ve sonrası yıllarda, Konya'nın turizm gelirlerinde büyük bir düşüş göze çarpmakla birlikte, bu durum gerçeği yansıtmamaktadır (Tablo 2).

4. KONYA MÜZELERİ

Konya'da Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından istatistikleri tutulan 7'si merkez ilçe 3'ü taşra ilçelerde olmak üzere toplamda 10 adet müze bulunmaktadır (<http://www.dosim.gov.tr>). Bu müzelerde gerek arkeolojik kazılardan elde edilen eserler, gerekse diğer kültür ve medeniyetlere ait etnoğrafik ve mimari eserler sergilenmektedir (Tapur, 2009: 483). Konya'da yer alan müzeleri ziyaret eden turist sayılarına bakıldığında Mevlana Müzesi'nin her yıl önemli sayıda turistin ziyaret ettiği görülmektedir. UNESCO tarafından 2007 yılının Mevlana Yılı ilan edilmesinden sonra yıl içinde Mevlana Müzesi'ni ziyaret edenlerin sayısında artış yaşanmıştır.

Tablo 3. Konya Müzeleri'ni Ziyaret Eden Turist Sayıları (2011-2017)

Müze Adı	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Mevlana	1.733.315	1.565.873	2.047.666	2.109.487	2.581.005	2.098.936	2.480.433
Karatay	62.934	109.315	112.869	69.879	11.960	39.575	44.407
İnce Minare	42.523	72.449	84.989	46.022	42.850	38.563	34.158
Atatürk	2.211	9.783	10.360	11.708	11.297	16.709	13.573
Arkeoloji	14.375	7.157	10.144	8.419	9.296	8.773	7.837
Etnografya	5.673	3.943	4.770	6.540	6.410	6.352	5.626
Çatalhöyük	7.060	3.220	14.690	20.542	20.058	14.597	4.595
Akşehir B.Cephesi	16.401	20.487	14.589	9.106	9.714	8.876	7.086
Akşehir N.Hoca	12.389	15.222	11.178	9.785	11.551	15.602	9.325
Ereğli	29.134	3.886	2.038	6.539	7.051	6.706	6.231
Toplam	1.926.015	1.811.335	2.313.293	2.298.027	2.711.192	2.254.689	2.613.271

Kaynak: <http://www.dosim.gov.tr/assets/documents/2017.pdf>, 2018

2011 yılında 1.733.315 kişi tarafından ziyaret edilen Mevlana Müzesi'ni 2015 yılında 2.581.005 turist ziyaret etmiştir. Türkiye'de turizm sektörünün sıkıntı yaşadığı 2017 yılında ise bu rakam 2.480.433 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılı ziyaretçi verileri tam olarak oluşmadığından tabloya ilave edilmemiştir. Konya'daki diğer müzelerin Mevlana Müzesi'ne nazaran oldukça az sayıda ziyaretçi çekebildiği görülmektedir. Tablo 3'te görüleceği üzere Konya'daki Mevlana Müzesi dışındaki diğer müzelerin ziyaretçi sayısının az olması nedeniyle genel ziyaretçi ortalaması oldukça düşüktür. Kentteki müzeler gezi alanları dışında kaldığı için yeterli ziyaretçi alamamaktadır (Konya Ticaret Odası, 2008: 39).

5. KONYA KONAKLAMA SEKTÖRÜ ARZ YAPISI

Konya'da 2010 yılında turizm işletme belgeli olarak toplam 21 adet otel bulunmaktaydı. Otellerin yıldız sınıflamasına bakıldığında 2010 yılında 2 adet 5 yıldızlı, 6 adet 4 yıldızlı, 8 adet 3 yıldızlı, 2 adet 2 yıldızlı, 1 adet 1 yıldızlı, 2 adet özel belgeli olduğu görülmekle birlikte, bu oteller toplamda 1727 oda 3532 yatak kapasitesine sahiptir (Tablo 4).

Tablo 4. Konya Faaliyet Gösteren Turizm İşletme Belgeli Oteller (2010-2018)

Otel Sayısı/Oda Sayısı/Yatak Sayısı	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
5 yıldız	2	2	3	3	3	3	5	5	6
<i>Oda Sayısı</i>	486	486	672	672	672	672	1107	1102	1316
<i>Yatak Sayısı</i>	996	996	1368	1368	1368	1368	2240	2232	2662
4 yıldız	6	6	6	7	8	10	10	10	10
<i>Oda Sayısı</i>	709	709	709	600	889	1262	1044	1044	1044
<i>Yatak Sayısı</i>	1464	1464	1464	1646	1783	2529	2093	2093	2093
3 yıldız	8	9	10	13	14	15	16	16	17
<i>Oda Sayısı</i>	335	384	422	568	655	751	804	802	802
<i>Yatak Sayısı</i>	672	770	837	1119	1296	1466	1572	1568	1568
2 yıldız	2	3	-	2	2	2	3	3	2
<i>Oda Sayısı</i>	108	120	-	27	27	27	40	40	40
<i>Yatak Sayısı</i>	214	238	-	54	54	54	80	80	80
1 yıldız	1	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Oda Sayısı</i>	12	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Yatak Sayısı</i>	24	-	-	-	-	-	-	-	-
Özel Belgeli	2	2	2	2	2	2	3	2	3
<i>Oda Sayısı</i>	77	77	77	77	77	77	85	30	35
<i>Yatak Sayısı</i>	162	162	162	162	162	162	176	56	66
Toplam Otel	21	22	21	27	29	32	37	36	38
Toplam Oda	1727	1776	1880	2144	2320	2789	3080	3018	3237
Toplam Yatak	3532	3630	3831	4349	4663	5579	6161	6031	6497

Kaynak: Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2018

2018 yılına gelindiğinde ise, Konya’da turizm işletme belgeli olarak toplam 38 adet otel bulunmaktadır. Bu otellerin yıldız sınıflandırılması incelendiğinde 6 adet 5 yıldızlı, 10 adet 4 yıldızlı, 17 adet 3 yıldızlı, 2 adet 2 yıldızlı ve 3 adet özel belgeli otellerden oluştuğu görülmektedir. Bu otellerin toplamda 3237 oda ve 6497 yatak kapasitesi bulunmaktadır (Tablo 4). Ayrıca Konya’da yapımı devam eden yatırım belgeli oteller olup, bunların 2 tanesi 5 yıldızlıdır. Yatırım belgeli oteller hizmete açıldığında Konya’nın yatak kapasitesi (Turizm İşletme Belgeli olarak) 7503’e ulaşacak ve şehirde toplam 8 adet 5 yıldızlı otel hizmette olacaktır (<http://www.konyakultur.gov.tr>).

Tablo 5. Mahalli İdarelerce Belgelendirilmiş Konaklama Tesisleri

Tesis Türü	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Otel	89	2027	4042
Pansiyon	16	290	803
Hotel	2	29	60
Motel	1	43	86
Termal Tesis	1	84	276
Toplam	109	2473	5267

Kaynak: Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2018

Ayrıca mahalli idarelerce belgelendirilen konaklama tesislerine bakıldığında, 2018 yılında Konya merkez ve ilçelerinde 89 adet otel, 16 adet pansiyon, 2 hotel, 1 motel ve 1 adet termal tesis olmak üzere toplamda 109 tesis hizmet vermekte olup bunların 2473 oda ve 5267 yatak kapasitesi bulunmaktadır (Tablo 5).Konya'nın 2018 yılı öncesine dair, mahalli idarelerce belgelendirilmiş konaklama tesislerine ait sağlıklı veriler bulunamadığından yıllara göre karşılaştırma yapılamamıştır.

6. KONYA'NIN TURİST RAKAMLARINA GÖRE KONAKLAMA YAPISI

Ayrıca Konya genelinde 2011 ve 2017 yılları arasında konaklama işletmelerinde kalan yerli ve yabancı turist sayıları ve konaklama gün sayıları Tablo 6'da belirtildiği gibidir. 2018 yılı verileri tam olarak oluşmadığı için tabloya eklenmemiştir.

Tablo 6. Konaklama Tesisleri Giriş ve Geceleme Sayıları

YILLAR	GİRİŞ	GECELEME	ORTALAMA GECELEME
2011 YILI TOPLAM	413979	494873	1.2
<i>Yerli</i>	<i>263318</i>	<i>324481</i>	<i>1.2</i>
<i>Yabancı</i>	<i>150661</i>	<i>170392</i>	<i>1.1</i>
2012 YILI TOPLAM	399793	526411	1.3
<i>Yerli</i>	<i>267891</i>	<i>338423</i>	<i>1.2</i>
<i>Yabancı</i>	<i>131902</i>	<i>187988</i>	<i>1.4</i>
2013 YILI TOPLAM	440843	555209	1.2
<i>Yerli</i>	<i>298652</i>	<i>376566</i>	<i>1.2</i>
<i>Yabancı</i>	<i>142191</i>	<i>178643</i>	<i>1.2</i>
2014 YILI TOPLAM	490219	646011	1.3
<i>Yerli</i>	<i>340199</i>	<i>461754</i>	<i>1.3</i>
<i>Yabancı</i>	<i>150020</i>	<i>184257</i>	<i>1.2</i>
2015 YILI TOPLAM	487670	641230	1.3
<i>Yerli</i>	<i>368764</i>	<i>476900</i>	<i>1.3</i>
<i>Yabancı</i>	<i>118906</i>	<i>164330</i>	<i>1.4</i>
2016 YILI TOPLAM	442162	624281	1.4
<i>Yerli</i>	<i>396434</i>	<i>536612</i>	<i>1.3</i>
<i>Yabancı</i>	<i>45728</i>	<i>87669</i>	<i>1.2</i>
2017 YILI TOPLAM	506033	723533	1.4
<i>Yerli</i>	<i>451400</i>	<i>635141</i>	<i>1.4</i>
<i>Yabancı</i>	<i>54633</i>	<i>88392</i>	<i>1.6</i>

Kaynak: Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017

Buna göre Konya'da konaklama yapan turistlerin büyük bir çoğunluğunu yerli turistler olduğu ve aynı zamanda konaklama gün sayısında ise yerli turistlerin daha fazla sayıda geceledikleri görülmektedir. 2011 yılında Konya'daki konaklama işletmelerine toplamda 413.979 giriş yapan turistlerin, aynı zamanda toplamda 494.873 geceleme yaptıkları ve turist başına ortalama geceleminin 1.2. olduğu

görülmektedir. Daha sonraki yıllarda konaklama işletmelerine giriş yapan turist sayıları ve bu turistlerin geceleme sayılarına bakıldığında zaman zaman rakamlarda küçük azalış ve artışlar görülse de, ortalama geceleme sayılarında kayda değer bir değişim izlenmemiştir. 2017 yılında ise bu rakamların 506.033 giriş-723.533 geceleme şeklinde gerçekleştiği ve otele giriş yapan bir turistin ortalama geceleme sayısının 1.4'e yükseldiği görülmektedir.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sahip olduğu zengin tarihi mirası, doğal güzellikleri, coğrafi konumu, ulaşım imkânlarının gelişmiş olması vb. nedenlerle Konya yerli ve yabancı turistlerin her zaman ziyaret ettiği destinasyonlardan bir tanesidir. Fakat tüm bu olumlu sebeplere rağmen istatistiklere bakıldığında, Konya'nın gerçek anlamda bir turizm merkezi olduğunu söylemek zordur. Tarihlerin buluştuğu kent olarak tanımlanan, uzun yıllar Selçuklu Devleti'ne başkentlik yapmış ve "Mevlana Şehri" olarak bilinen Konya, turizm bakımından potansiyelini yeterli ölçüde değerlendirememektedir. Şehre gelen turist sayıları ciddi rakamlar olarak karşımıza çıksa da, bu turistlerin Konya'da yeterli süre konaklamadıkları görülmektedir. Konya'nın iki önemli turizm merkezi olarak kabul edilen Antalya ve Kapadokya arasında geçiş güzergahında yer alması, bu durumun önemli nedenlerinden bir tanesi olarak gösterilebilir. Turistler Konya'ya çoğunlukla inanç turizmi kapsamında günübirlik gelmekte ve Konya'da konaklama yapmadan diğer bölgelere geçiş sağlamaktadır. 2010 yılına kadar bu durumun en önemli sebeplerinden bir tanesi olarak Konya'daki 4 ve 5 yıldızlı otel sayısının az olması ve buna bağlı olarak yeterli yatak kapasitesine sahip olmaması gösterilmekteydi (Konya Ticaret Odası, 2008: 44). Özellikle 2010 yılından sonra Konya'daki 4-5 yıldızlı otel sayısındaki hızla artışla beraber bu sıkıntının aşıldığı söylenebilir. İçinde bulunduğumuz zaman diliminde ve yakın gelecekte, Konya konaklama sektörü açısından oldukça yeterli bir alt yapıya sahip destinasyon görüntüsü vermektedir. Burada çözülmesi gereken problem, şehri ziyarete gelen turistlerin daha fazla nasıl vakit geçirebilecekleri ve konaklama sürelerinin artırılması ile alakalıdır.

Konya açısından mevcut turizm konaklama sektörü arz ve talebinin durumsal olarak incelendiği bu çalışmada, sektörün gelecekteki durumuna yön vermesi ve turistlerin daha fazla konaklama yapmaları açısından şu önerileri sunabiliriz:

- Konya'ya ziyarete gelen turist profilleri incelenerek, turistlerin geldikleri ülke kültürlerine göre programlar hazırlanabilir.
- Turistlerin sadece Konya merkezde bulunan tarihi ve kültürel alanları görmelerinin dışında, merkez dışındaki ilçelerde bulunan doğal, tarihi ve kültürel zenginliklerin seyahat programlarına dâhil edilmesi gerekmektedir. Böylelikle merkez dışındaki ilçelerde bulunan otellerde konaklama süreleri uzatılabilir.
- Konya'ya turist getiren acentalar ve diğer turizm dağıtım kanalları ile konaklama sürelerinin daha uzun olduğu tur paketleri üzerinden yeni anlaşmalar yapılmalıdır.
- Konya kent imajının geliştirilmesinde kullanılan finansal destekler başta olmak üzere diğer tüm turizm tanıtım faaliyetleri (reklam, teknoloji, sosyal medya vb.) artırılabilir.
- Konya'ya gelen turistlerin büyük çoğunluğu kültürel kapsamda ziyaretlerini gerçekleştirmektedir. Bunu yanı sıra turistlerin daha fazla vakit harcayabilecekleri ve konaklamalarını gerektirecek doğa, macera, eğlence, spor aktiviteleri gibi rekreasyonel faaliyetlerin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Konya sağlık sektörü açısından da oldukça gelişmiş bir şehir konumundadır. Şehirde çok sayıda özel ve kamuya ait hastane, sağlık kurumu ve yaşam merkezi bulunmaktadır. Ayrıca birçok ilçede kaplıca tesisleri bulunmakta ve bazıları atıl durumdadır. Bu durumlarda göz önünde bulundurularak sağlık turizminde atılacak yeni adımlarla, hasta ve hasta yakınlarının Konya'da konaklamaları sağlanabilir.
- Kurumların ve otellerin web sayfalarında Konya'nın herkes tarafından bilinen özellikleri dışında, farklı güzelliklerinin de ön plana çıkarılması, merkez lokasyonların dışında ilçe ve taşrada bulunan turizm potansiyellerini de doğru ve etkileyici bir şekilde sunmaları gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Akıncı, Z. (2010). Konaklama İşletmelerinde Kriz Yönetimi: Alanya Bölgesindeki Konaklama İşletmelerinde Kriz Sürecinde Karşılaşılan Sorunların Tespit Ve Çözümüne Yönelik Bir Araştırma, Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Konya Ticaret Odası (2008). Turizm Sektör Raporu: Sektörel Çalışma-7, Etüd Araştırma Servisi, Ağustos, Konya.
- Kozak, N., Kozak, M.A. ve Kozak, M. (2014) Genel Turizm Bilgisi İlkeler-Kavramlar. Detay Yayıncılık, Ankara.
- Okuyucu, A. ve Akgiş, Ö. (2016). Türkiye’de Konaklama Sektörünün Yapısal ve Mekansal Değişimi: 1990-2013, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 20, Sayı 1, 249-269.
- Olalı, H. (1981). Turizm Dersleri, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İzmir.
- Tapur, T. (2009). Konya İlinde Kültür ve İnanç Turizmi, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2 (9), 473-492.
- TUROFED (2018). Turizm Raporu 2018/1, Yıl: 8, Sayı: 1, Ankara.
- Uçar, M., Çeken, H. ve Ökten, Ş. (2010). Kırsal Turizm ve Kırsal Kalkınma, Detay Yayıncılık, Ankara.
- <http://rekreasyon.org/turizm-nedir/>, Erişim Tarihi: 03.09.2018
- <http://media.unwto.org/en/press-release/2011-10-11/>, Erişim Tarihi: 03.09.2018
- <http://www.turob.com/tr/istatistikler/unwto-2017-turizm-barometresi>, Erişim Tarihi: 11.09.2018
- <http://konya.com.tr/genel-bilgiler/>, Erişim Tarihi: 21.10.2018
- <http://www.dosim.gov.tr/muzeler>, Erişim Tarihi: 22.10.2018
- <http://www.dosim.gov.tr/assets/documents/2017.pdf>, Erişim Tarihi: 25.10.2018
- http://www.konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/pages&page_id=24, Erişim Tarihi: 25.10.2018